מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לזהות את סוג השאלה לפי הניסוח שלה
- לתרגל את הנוסחה טענה-ציטוט-הסבר-סיכום
- להכיר מילות קישור ולהשתמש בהן נכון בכתיבה

גרסה רגילה – כל הפריטים.

חלק א' – זיהוי סוג השאלה

1. א – טענה - ציטוט - הסבר - סיכום
2. ב – שאלת השוואה
3. ב – 30 דקות
4. ג – עמדה
5. ב – לעומת זאת
6. ב – שינוי בין חלקי השיר

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – ציטוט בלי הסבר לא שווה נקודות
2. נכון – כך ההשוואה ברורה וממוקדת
3. לא נכון – צריך להסביר למה העמדה הנגדית פחות משכנעת
4. נכון – זה חלק חשוב בפתיחת התשובה
5. לא נכון – כל טענה צריכה להישען על ציטוט מתוך הטקסט

חלק ג' – השלמת מילות קישור

1. עם זאת
2. לכן
3. לפיכך
4. לעומת זאת

חלק ד' – התאמה - ניסוח השאלה וסוגה

- 1 – ד (ניתוח שיר)
- 2 – ה (שאלת השוואה)
- 3 – א (שאלת עמדה)
- 4 – ב (שאלת דמות/תמונה)
- 5 – ג (יצירה שלא נלמדה)

חלק ה' – סידור השלבים - שאלת עמדה

1. כותבים עמדה ברורה כבר במשפט הראשון
2. מביאים נימוק ראשון מהיצירה עם ציטוט
3. מביאים נימוק שני מהיצירה
4. מתייחסים לעמדה הנגדית ומסבירים למה היא פחות משכנעת
5. מסיימים במשפט סיכום שחוזר לעמדה

חלק ו' – כתיבה קצרה

1. ציטוט לבדו לא מוכיח כלום, צריך להסביר איך הוא קשור לטענה ומה הוא מבטא
2. משפט שמציג את שתי היצירות ואת הדמיון וההבדל המרכזי ביניהן

כרטיס יציאה – מה לחפש

- טענה-ציטוט-הסבר-סיכום
- מילים כמו השווה בין, מה משותף ומה שונה
- לדוגמה: לעומת זאת, אולם, ואילו

טיפים להפעלה:

- אפשר לתרגל זיהוי סוג השאלה בעל פה לפני הכתיבה, כדי לחסוך זמן בבחינה
- כדאי להדגים פסקה אחת מלאה לפי הנוסחה לפני שהתלמידים כותבים בעצמם
- בחלוקת הזמן בבחינה אפשר להשתמש בתרגול הזמן כדי לדמות לחץ זמן אמיתי

דף תרגול: איך עונים על שאלות בבגרות בספרות

דף התלמיד/ה רגיל

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בבחינת הבגרות בספרות יש כמה סוגי שאלות קבועים, ולכל אחד יש מסגרת תשובה משלו. בדף זה נתרגל לזהות את סוג השאלה ולבנות תשובה מסודרת לפי הנוסחה.

1 חלק א' – זיהוי סוג השאלה

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה הנוסחה הבסיסית לכל תשובה בבגרות בספרות?

א) טענה - ציטוט - הסבר - סיכום ב) ציטוט - טענה - סיכום ג) הסבר - דוגמה - ציטוט

ד) פתיחה וסוף בלי ציטוטים

2. שאלה שמנוסחת "הראה מה משותף ומה שונה בין שני השירים" שייכת לאיזה סוג שאלה?

א) ניתוח שיר ב) שאלת השוואה ג) שאלת עמדה ד) שאלת דמות

3. כמה זמן מומלץ להקדיש לשאלה בשווי 30 נקודות מתוך 105 דקות?

א) 20 דקות ב) 30 דקות ג) 40 דקות ד) 50 דקות

4. באיזה סוג שאלה כותבים "לדעתי" כבר במשפט הראשון?

א) ניתוח שיר ב) השוואה ג) עמדה ד) דמות

5. איזו מילה מבטאת קשר של ניגוד?

א) לכן ב) לעומת זאת ג) למשל ד) משום ש

6. מה חשוב לבדוק בשיר כדי למצוא תפנית?

א) מספר המילים בשיר ב) שינוי בין חלקי השיר ג) אורך השורות ד) צבע הדף

2 חלק ב' – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	אפשר לכתוב ציטוט בלי הסבר ועדיין לקבל עליו נקודות מלאות.	☐	☐
2	בשאלת השוואה עדיף להשוות היבט אחרי היבט, ולא יצירה שלמה אחרי יצירה שלמה.	☐	☐
3	בשאלת עמדה אין צורך להתייחס לעמדה הנגדית.	☐	☐
4	בכל סוג שאלה מומלץ לציין את שם היצירה ואת שם היוצר במשפט הראשון.	☐	☐
5	ביצירה שלא נלמדה אפשר לנחש את המשמעות בלי להסתמך על ציטוטים מהטקסט.	☐	☐

3 חלק ג' – השלמת מילות קישור

השלימו את המילה החסרה.

1. הדובר מתאר בדידות; _____ , הוא גם מביע תקווה לשינוי

2. השורה האחרונה חוזרת על הראשונה; _____ , השיר יוצר תחושת מעגליות

3. הדמות מתעקשת להישאר במקום; _____ , נוצרת אירוניה

4. השיר הראשון עוסק באובדן, _____ השיר השני עוסק בתקווה

4 חלק ד' – התאמה - ניסוח השאלה וסוגה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. הראה באמצעות שני אמצעים כיצד מתבטא...	___	**א.** שאלת עמדה
2. הראה מה משותף ומה שונה בין...	___	**ב.** שאלת דמות/תמונה
3. האם אתה מסכים עם העמדה שמביע...	___	**ג.** יצירה שלא נלמדה
4. אפיין את הדמות ואת השינוי שהיא עוברת	___	**ד.** ניתוח שיר
5. שיר שלא למדתם ומופיע בבחינה לראשונה	___	**ה.** שאלת השוואה

5 חלק ה' – סידור השלבים - שאלת עמדה

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	מסיימים במשפט סיכום שחוזר לעמדה
☐	מתייחסים לעמדה הנגדית ומסבירים למה היא פחות משכנעת
☐	כותבים עמדה ברורה כבר במשפט הראשון
☐	מביאים נימוק ראשון מהיצירה עם ציטוט
☐	מביאים נימוק שני מהיצירה

6 חלק ו' – כתיבה קצרה

ענו בקצרה.

1. הסבירו במילים שלכם למה ציטוט בלי הסבר לא מספיק בתשובה

2. כתבו משפט פתיחה לשאלת השוואה בין שתי יצירות שלמדתם

כרטיס יציאה

מהי הנוסחה הבסיסית לכתיבת תשובה בבגרות?

איך מזהים שאלת השוואה לפי הניסוח שלה?

תנו דוגמה למילת קישור שמבטאת ניגוד

איך הרגשתי בשיעור? ☹ 😐 🙂 😀